

Lühiülevaade 2022. aasta Elva valla eelarvest

Vald kinnitas oma visiooni ja strateegilised eesmärgid eelolevateks aastateks [arengukavas 2019–2025 ja eelarvestrateegias 2020–2025](#) mis võeti vastu 2018. aasta oktoobris. 2021. aasta oktoobris täiendati arengukava ja eelarvestrateegiale lisati üks aasta. Valla strateegilisi eesmärgi ei muudetud ja nendeks on:

1. Elva vallas väärtustatakse õppijakeskset haridust.
2. Elva vald toetab elanike heaolu, tervist ja iseseisvat toimetulekut.
3. Elva vallas on mitmekülgsed ja kättesaadavad vaba aja veetmise võimalused.
4. Elva vallas on parim elu- ja ettevõtluskeskkond.
5. Elva vald on tuntud positiivse mainega sihtkoht.
6. Elva vald on hästi juhitud, aktiivse kogukonnaga vald.

2022. aastaks on vallas 3 prioriteeti:

- Investeeringud haridusse, teedesse ja turismitaristu arendamisse
- Haridus- ja kultuuritöötajate palkade konkurentsivõimelisemaks muutmine
- Sotsiaalteenuste jätkusuutlik arendamine

Põhitegevuse tulud¹

2022. aasta eelarves on planeeritud tulud 24,99 miljonit eurot. See on 1,15 miljonit eurot ehk 4,8% rohkem kui 2021. aasta eelarve.

- Eelarve tuludest 54,7% moodustavad maksutulud s.h. 53,2% ehk 13,3 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2021 aasta eelarvega kasv 12,7% aga tegeliku täitmisega kasv 4,3%) Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 5,8% ehk 1,44 miljonit eurot (kasv 7%). Laekumise suurenemine on tingitud laste arvu muutusest lasteasutustes, sotsiaalteenuste ja keskkonna valdkonna teenuste laienemisest, rentide kõrvalkulude (küte, elekter) suurenemisest. Samas lasteaiatasude laekumine väheneb. Septembrist plaanitakse alates pere teisest lasteaias käivast lapsest anda kohamaksu vabastus.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 39,1%, ulatudes 9,77 miljoni euron (vähenemine -4,3%). Toetused vähenevad, kuna 2021. aastal eraldas riik täiendavaid toetusi pandeemiast tingitud kulutuste ja saamata jäävate tulude leevendamiseks, mida 2022. aastal eelarve koostamise hetkel teadaolevalt enam ei maksta.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,4% ehk 0,1 miljonit eurot ja on planeeritud 2021 aasta eeldatava laekumise tasemele.

Põhitegevuse kulud²

2021. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 23,32 miljonit eurot. See on 0,25 miljonit eurot ehk 1,1% rohkem kui 2021. aasta eelarve.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa valdkonna vahel järgmiselt:

- **Üldised valitsussektori teenused** – hõlmab valla üldist juhtimist (kulutusi volikogu, valitsuse, valla kantselei, finantsosakonna, IT teenuste, valla teenuskeskuste ülevõltpidamiseks, liikmemaksude maksmiseks, valimiskulusid ja reservfondi). Valdkonna kulud moodustavad 6,6% põhitegevuse kuludest (+14,1%) Võrreldes 2021. aastaga suurenevad tööjõukulud seoses teenistujate arvu muutusega 0,1 milj eurot ehk 11,8% ja reservfond 0,05 milj eurot ehk 32% .
- **Avalik kord ja julgeolek** – toetused abipolitseinikele ja Rõngu vabatahtlikele päästjatele. Valdkonnale kulub 0,1% ja kulud võrreldes 2021 aastaga ei muutu;

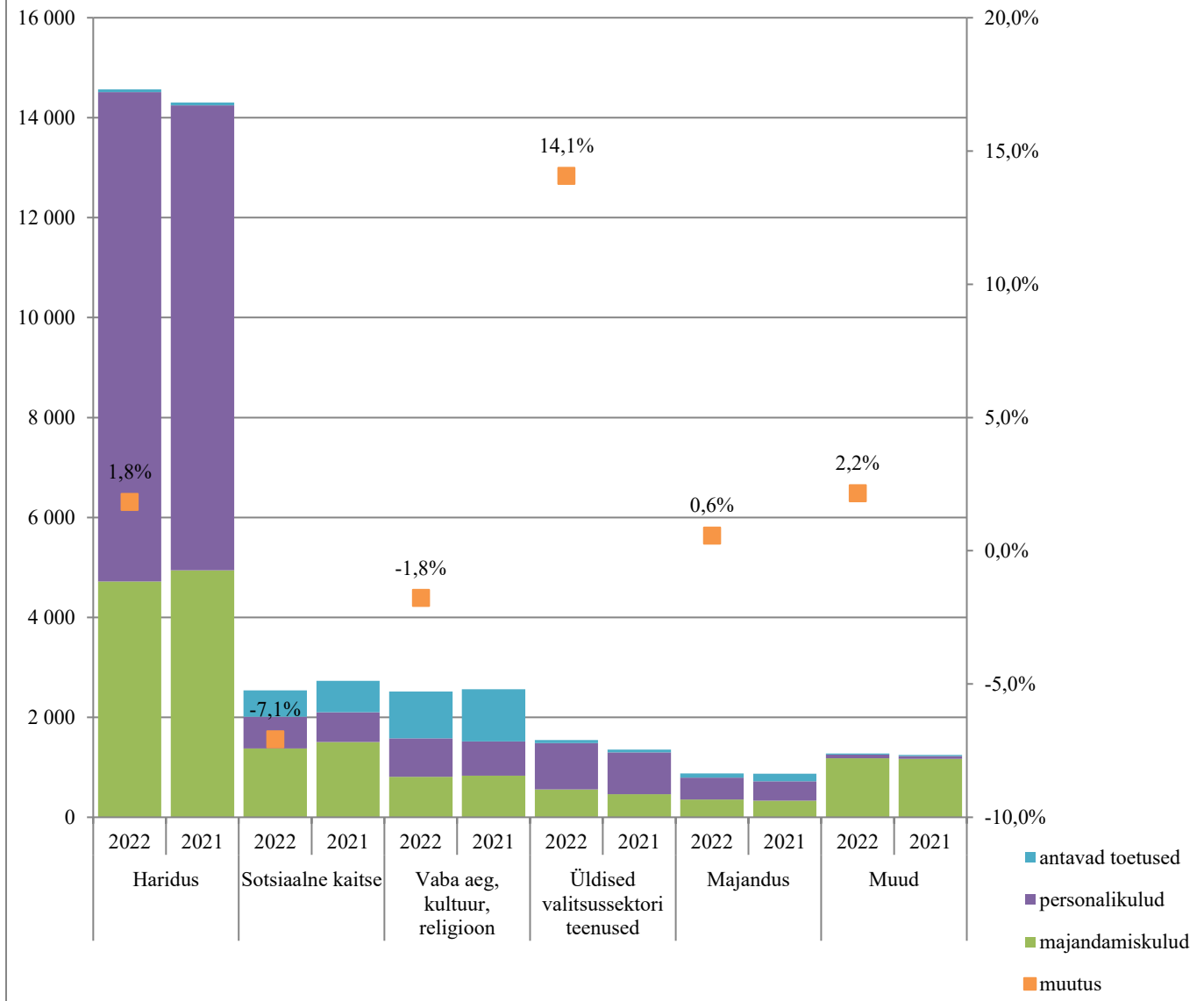
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

- **Majandus** – hõlmab teede ja tänavate korrashoidu, liikluskorraldust, ühistranspordi korraldust ja mitmesuguseid arendusprojekte. Kulub 3,8% ehk 0,9 miljonit eurot (+0,6%). Kulud suurenevad teenuste üldise kallinemise tõttu.
- **Keskkonnakaitse** – siia kuulub jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, heitveekäitlus, bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse (haljasalade hooldus). Valdkonnale kulub 3,4% ehk 0,79 miljonit eurot (+1,12%). Kulud suurenevad seoses jäätmejaama tegevuse laienemisega.
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** – sisaldab kulutusi tänavavalgustusele jt kommunaalmajanduslikele valdkondadele nagu, kalmistustele, saunale, hulkuvate loomadega tegelemisele, aga ka vallavara haldamisele – moodustab 1,95% kuludest ehk 0,45 miljonit eurot (+4,1%). Kulud suurenevad elektrienergia hinna kallinemise tõttu.
- **Tervishoid** – avalikud tervishoiuteenused, kulub 0,04%. See valdkond ei kuulu otseselt omavalitsuse rahastamise alla ja sisaldab kulutusi terviseedendamisele suunatud seminaridele ja üritustele.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** – moodustab 10,8% ehk 2,51 miljonit eurot (-1,8%). Valdkond sisaldab kulutusi kultuuri- ja spordikorraldusele, raamatukogudele, seltsitegevusele, noorsootööle. Kulude vähenemine seoses spordiobjektidele (spordihallile) kuluvate summade täpsustumisega peale aastast ekspluatatsioonis olemist.
- **Haridus** - valdkond, mis moodustab eelarvest kõige suurema osa 64,0% ehk 14,57 miljonit eurot (+1,8%). Sellest omakorda suurimad on kulutused põhi- ja üldkeskharidusele, alusharidusele, huviharidusele ja haridust toetavatele tegevustele. Kulud suurenevad kuna pedagoogide palgad suurenevad.
- **Sotsiaalne kaitse** – moodustab eelarvest 10,9% ehk 2,542 miljonit eurot (-7,1%), sisaldades kulutusi sotsiaaltoetustele ja -teenustele ning hoolekandeesutustele. Vähenemine on tingitud riiklikest toetustest finantseeritavate toetuste vähenemisest.

Majandusliku sisu järgi jagunevad põhitegevuse kulud antavate toetused ja majandamiskulud. Viimane omakorda jaguneb personalikuludeks ja muudeks majandamiskuludeks. Antavad toetused moodustavad 7,24% ehk 1,69 miljonit eurot, vähenedes 14,1%. Vähenemine on tingitud riiklike toetuse vähenemisest. Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 92,76% ehk 21,6 miljonit eurot, suurenedes 2,48%.

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2022. aastal võrreldes 2021. aasta eelarvega (tuhat eurot)

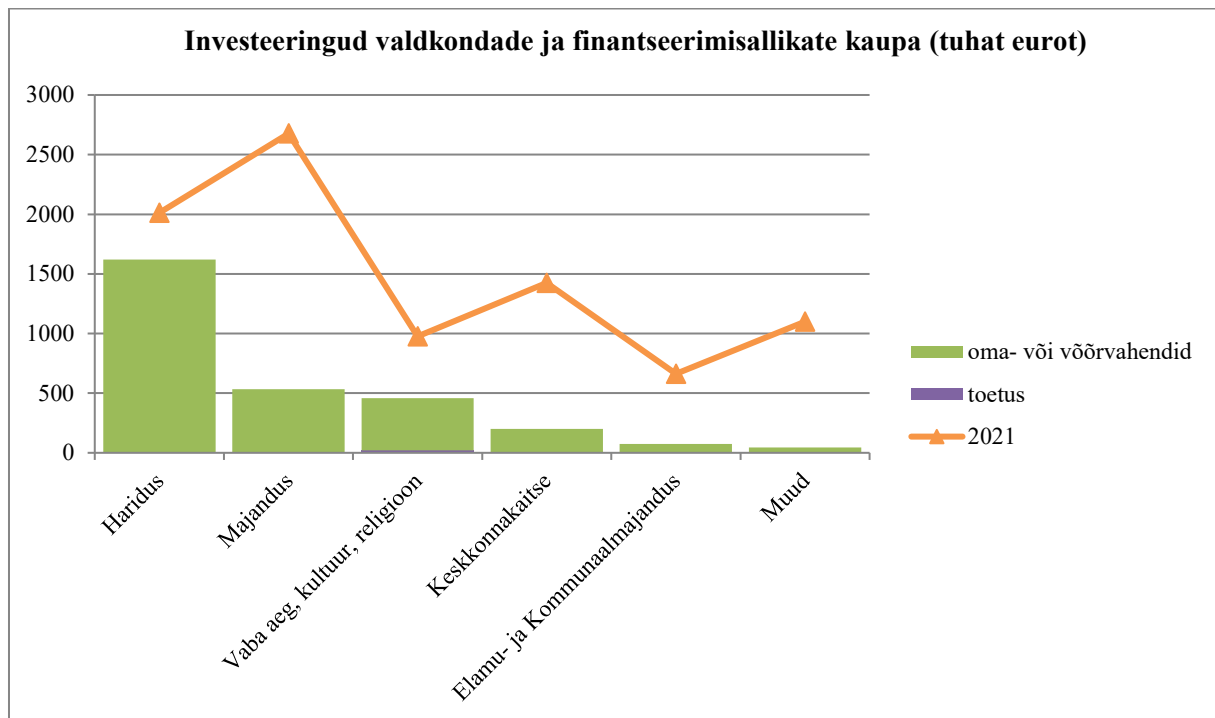
Investeeringustegevus

2022. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 2,93 miljonit eurot, mis on 5,91 miljonit eurot ehk 66,9% vähem kui 2021. aastal. 2021. aastal valmis Elvas Pikk tänav, Rannu kool, Kentsi paisjärve I etapp. Samas on rida objekte, mis jäid lõpetamata ja kanduvad edasi 2022 aasta eelarvesse – Rõngu teenuskeskuse ehitus, lasteaed Õnneseen ventilatsiooni renoveerimine jt.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 86,3% ehk 2,61 miljonit eurot.
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Elva Gümnaasiumi Puiestee tänava õppehoone renoveerimine 1,5 miljonit eurot;
 - Teede ja tänavate renoveerimised 0,4 miljonit eurot;
 - Konguta rahvamaja kaasajastamine 0,2 miljonit eurot;.
- **Põhivara sihtfinantseerimisest** 0,33 miljonit eurot, millest valla tütarettevõtte SA Elva Kultuur ja Sport kaudu toimub Kentsi paisjärve II etapi tööde finantseerimiseks 0,15 miljonit eurot, raudteejaamahoone remondiks 0,06 miljonit ja spordiobjektide renoveerimiseks 0,05 miljonit eurot;
- **Intressikuludest** 0,09 miljonit eurot.

Investeeringute ellu viimiseks võetakse 2,6 miljon eurot laenu, mis suurendab valla netovõlakoormust (kohustused miinus likviidne vara) 57,3%-le põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks küll 2022. aastal 80%, kuid juba järgnevatel aastatel langeb taas 60 %-le, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta on piiratud ning investeeringute elluviimine sõltub saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimisvõimest. Käesoleval aastal on valla omafinantseerimisvõime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 1,67 miljonit eurot ehk 6,7% põhitegevuse tuludest, millest 1,25 miljonit suunatakse laenumaksete ja intressikulu katteks ja 0,42 miljonit investeeringutesse.

Likviidsete varade maht väheneb 0,5 miljonit eurot ja kohustused vähenevad 0,6 miljonit eurot.